



St.prp. nr. 57

(2000-2001)

Om samtykke til deltakelse i en
beslutning i EØS-komiteen om endring
av protokoll 31 i EØS-avtalen om
EFTA/EØS-statenes deltakelse i EUs
program for næringsliv og
entreprenørskap

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 16. mars 2001, god-
kjent i statsråd samme dag.*

1 Bakgrunn

I proposisjonen bes det om Stortingets samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter. EØS-avtalen vil endres slik at EUs program til fremme av foretak og entreprenørskap, særlig for små og mellomstore bedrifter, innlemmes i avtalen (ref. Rådsvedtak 2000/819/EF).

EUs program for næringsliv og entreprenørskap ble vedtatt i EUs råd i desember 2000. Programmet etterfølger EUs tredje program for små og mellomstore bedrifter, som ble avsluttet ved utgangen av år 2000. EFTA/EØS-statene har deltatt i EUs foregående programmer for små og mellomstore bedrifter, og er sammen med de sentral- og østeuropeiske søkerlandene invitert til å delta i EUs nye program.

Programmet er også en oppfølging av EUs toppmøte i Lisboa i mars 2000, hvor EU lanserte målet om at Europa skal bli verdens mest konkurransedyktige og kunnskapsbaserte økonomi innen 2010. Programmet skal utgjøre rammen for en rekke næringspolitiske fellesskapsaktiviteter og fokuserer særlig på små og mellomstore bedrifter.

Rådsvedtak 2000/819/EF og utkast til beslutning i EØS-komiteen i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 EUs program for næringsliv og entreprenørskap

2.1 Nærmere om programmet

Programmet skal fremme entreprenørskap, bedrifters vekst og konkurransevne, forenkle og forbedre næringslivets administrative og regulatoriske rammeverk, forbedre det finansielle miljøet særlig for små og mellomstore bedrifter og sikre bedrifter tilgang til bl.a. nettverk og tjenester.

Sentrale arbeidsformer vil være identifikasjon og utveksling av gode eksempler på bedriftsfremmende tiltak mellom medlemsstatene og sammenlignende studier (såkalt referansetesting). I tillegg vil det bli iverksatt mer direkte tiltak som skal bidra til bedre informasjon til og finansieringsmuligheter for entreprenører og næringsliv.

Det europeiske investeringsfond (*European Investment Fund, EIF*) vil få i oppdrag å iverksette aktiviteter som bedrer det finansielle miljøet særlig for små og mellomstore bedrifter. Det vil blant annet bli etablert en garantiordning for små og mellomstore bedrifter og en ordning som gir støtte til etablering av samarbeid mellom små og mellomstore bedrifter på tvers av landegrensene i Europa (*Joint European Venture, JEV*).

EFTA/EØS-statene har deltatt i finansieringsprogrammet JEV siden 1999, men avviste den gang å delta i andre finansielle støtteordninger som ble administrert av Det europeiske investeringsfond (EIF), da EIFs vedtekter ikke åpnet for direkte investeringer i EFTA/EØS-statene. Kommisjonen har nå satt i gang et arbeid med sikte på at EFTA/EØS-statene, på lik linje med medlemsstatene og søkerstatene, får tilgang til programmidlene forvaltet også av EIF. En slik endring er en forutsetning for EFTA/EØS-statenes deltakelse og økonomiske bidrag til aktiviteter administrert av EIF.

Innen informasjonsarbeidet vil dagens såkalte EIC-nettverk (*Euro Info Center*) bli videreført. Nettverket er et sentralt informasjons- og tjenestenettsverk for bedriftene og består av mer enn 260 sentra over hele Europa. Norsk deltakelse i programmet antas å være en forutsetning for en videreføring av kontorene i Norge.

2.2 Organisering

På EU-siden er programmet organisert med en næringspolitisk gruppe som skal ha det overordnede ansvaret for programmets innretning, og en styringsgruppe som skal ha ansvar for oppfølging av den løpende gjennomføringen av programmet. Den næringspolitiske gruppen er inndelt i to seksjoner. I den ene seksjonen stiller Generaldirektørene for EU-15. Der diskuteres alle saker på den næringspolitiske dagsorden og det gjøres forberedelser til Industrirådsmøtene. Møtet er ikke åpent for andre enn medlemsstatene. Den andre seksjonen skal være sammensatt av entreprenører og ansatte i små og mellomstore bedrifter. Denne gruppen er åpen for eksperter fra alle land. Norge

har foreslått kandidater til ekspertgruppen, men gruppen er ennå ikke oppnevnt.

Styringsgruppen skal komme med fortløpende faglige innspill til Kommisjonens arbeid, samt gi innspill til og endelig godkjenne Kommisjonens utkast til årlige arbeidsprogram, oppfølgingsrapporter og budsjett. EFTA/EØS-statene vil i likhet med søkerlandene ha observatørstatus i denne gruppen.

Mellom det nasjonale nivået og EU-nivået drøftes EUs arbeid på det næringspolitiske området i EFTAs arbeidsgruppe for næringsliv og entreprenørskap.

Nærings- og handelsdepartementet vil ha det nasjonale ansvaret for å gjennomføre programmet. Det systematiske arbeidet med programmet vil bli styrket ved at et eksternt sekretariat engasjeres for å fortløpende følge iverksettelsen av programmet. Det vil også bli etablert en referansegruppe som skal komme med innspill til departementets og sekretariatets arbeid. Referansegruppen skal også, sammen med sekretariatet, bidra til at ulike pågående og planlagte EU-aktiviteter gjøres kjent i aktuelle norske miljø. Referansegruppen vil bestå av representanter fra departementet, sentrale organisasjoner i næringslivet og andre aktører med ansvar for næringsutvikling.

2.3 Målsettinger for norsk deltakelse i programmet

Referansetesting og utveksling av god politikkpraksis, som utgjør en vesentlig del av programaktivitetene, skal gi viktige innspill til utformingen av politikk og tiltak på det næringspolitiske området i Norge.

Deltakelse i programmet vil bidra til nettverksbygging både på bedrifts- og myndighetsnivå i Norge. I tillegg vil det skape grunnlag for deltakelse i europeiske nettverk blant sentrale aktører innenfor næringspolitisk relaterte områder som utdanningsinstitusjoner, utredningsinstitutter og virkemiddelapparat.

I forbindelse med programarbeidet vil det etableres et bredt nettverk av aktører som skal bidra til at aktuelle norske miljø blir involvert i utredninger og tiltak som iverksettes på fellesskapsnivå. Dette nettverket vil i tillegg utgjøre en del av et større europeisk nettverk. Nettverksbygging og informasjonsspredning vil være en viktig del av arbeidsområdet til både programmets eksterne sekretariat og programmets referansegruppe.

I tillegg vil Nærings- og handelsdepartementet ta sikte på å delta aktivt i EUs referansetestingsarbeid innenfor næringspolitikken. Nærings- og handelsdepartementet vil arbeide for at Norge allerede i 2001 blir innlemmet i EUs rapport om entreprenørskap, innovasjon og markedstilgang. En målsetting ved programdeltakelsen vil derfor være å kunne vise til fremgang på flere av de valgte indikatorene i denne rapporten.

Programmet vil bli gjenstand for en ekstern evaluering i løpet av 2005.

3 Konstitusjonelle forhold

Norsk deltakelse i programmet krever bevilgninger over 5 år, og Stortinget må derfor gi sitt samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning jfr. Grunnlovens § 26, andre ledd. Island og Liechtenstein trenger ikke å gjennomføre tilsvarende prosedyrer. Et vedtak i EØS-komiteen kan ikke iverksettes for EFTA/EØS-statene før alle nødvendige notifikasjoner om at konstitusjonelle prosedyrer er avsluttet, er mottatt.

For å hindre at Norge forsinker ikrafttredelse av beslutningen og muliggjøre EFTA/EØS-deltakelse i programmet så tidlig som mulig, foreslår Regjeringen at Stortingets samtykke innhentes før beslutningen er fattet i EØS-komiteen, som et samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning. Det vil da ikke være nødvendig for Norge å ta noe forbehold om konstitusjonelle prosedyrer ved vedtakelsen. Det forventes ikke at det vil skje noen endringer i utkastet til EØS-komiteebeslutning. Dersom den endelige beslutningen avviker vesentlig fra det utkastet som fremlegges i denne proposisjonen, vil saken bli forelagt Stortinget på nytt.

4 EØS-komiteens beslutning

EØS-komiteen tar sikte på å vedta en endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid utenfor de fire friheter, slik at avtalen omfatter EUs program for næringsliv og entreprenørskap.

Artikkel 1 i utkastet slår fast at overskriften i EØS-avtalens protokoll 31 artikkel 7 skal lyde «Foretak, entreprenørskap og små og mellomstore bedrifter». Det henvises til EUs Rådsvedtak 2000/819/EF om et flerårig program for foretak og entreprenørskap, med særlig fokus på små og mellomstore bedrifter.

Artikkel 2 i utkastet slår fast at en beslutning i EØS-komiteen trer i kraft dagen etter at EØS-komiteen har mottatt meddelelse om at alle forfatningsrettslige krav er oppfylt i samsvar med EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1. Beslutningen får anvendelse fra 1. januar 2001.

Artikkel 3 i utkastet slår fast at EØS-komiteens beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

5 Administrative og økonomiske konsekvenser

EUs nye flerårige program for næringsliv og entreprenørskap vil ha en ramme på totalt 450 millioner euro over de neste fem årene, med fordelingen 133 millioner euro til aktiviteter administrert av Kommisjonen og 317 millioner euro til finansielle støtteordninger administrert av Det europeiske investeringsfond (EIF). I tillegg vil investeringsprogrammet JEV, som Norge allerede deltar i, bli innlemmet som en del av det flerårige programmet for næringsliv og entreprenørskap. Investeringsprogrammet JEV har et restbudsjett pålydende 55 millioner euro og vil bli finansiert over en egen budsjettlinje.

Ved deltakelse i det nye flerårige programmet vil Norge måtte forplikte seg budsjettmessig for hele programperioden (2001-2005). Norges totale andel av programutgiftene for det flerårige programmet samt for investeringsprogrammet JEV, vil utgjøre om lag 9 millioner euro over fem år, dvs. omtrent 75 millioner norske kroner.

Utover dette må det påregnes direkte kostnader knyttet til administrasjon av programmet både nasjonalt og på EU-nivå. På EU-nivå bidrar Norge for tiden med én nasjonal ekspert til EU-kommisjonens Generaldirektorat for næringsliv, og det vurderes å bidra med ytterligere én nasjonal ekspert. Nærings- og handelsdepartementet vil ha nettoutgifter tilsvarende om lag 400 000 kroner knyttet til hver ekspertstilling. Nasjonalt vil det norske sekretariatsarbeidet koste om lag 500 000 kroner per år.

Gjennomsnittlige kostnader knyttet til programmet for perioden 2001-2005 vil derfor være 16 millioner kroner per år. I 2001 vil utgiftene være mindre enn dette, da det tar noe tid før de ulike aktivitetene kommer i gang. For 2001 kan utgiftene dekkes av Nærings- og handelsdepartementets budsjett for 2001, *kap. 0911, post 75 EUs Program for små og mellomstore bedrifter*, samt *kap. 0900, post 21 Spesielle driftsutgifter*. Utgiftene for resten av programperioden vil måtte dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer til Nærings- og handelsdepartementet.

6 Konklusjon og tilråding

Det flerårige programmet for næringsliv og entreprenørskap vil danne grunnlag for svært mye av Kommisjonenes aktiviteter innenfor det næringspolitiske området de neste årene. Norge deler EUs målsettinger for næringspolitiske aktiviteter og det er derfor Nærings- og handelsdepartementets oppfatning at Norge vil kunne ha stor nytte av å delta i erfaringsutveksling, referansetesting og en rekke andre konkrete tiltak som iverksettes under dette programmet.

Nærings- og handelsdepartementet anbefaler derfor at Norge deltar i en beslutning i EØS-komiteen om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltakelse i EUs flerårige program for næringsliv og entreprenørskap. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltakelse i EUs program for næringsliv og entreprenørskap.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltakelse i EUs program for næringsliv og entreprenørskap, i samsvar med et vedlagt forslag.

**Forslag til vedtak om samtykke til
deltakelse i en beslutning i EØS-
komiteen om endring av protokoll 31 i
EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes
deltakelse i EUs flerårige program for
næringsliv og entreprenørskap**

I

Stortinget samtykker i deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltakelse i EUs flerårige program for næringsliv og entreprenørskap.

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. .../2001 av ... 2001 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter

EØS-KOMITEEN HAR -

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, justert ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt «avtalen», særlig artikkel 86 og 98, og

på følgende bakgrunn:

1. EØS-avtalens protokoll 31 er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. ... av ... ¹⁾
2. Samarbeidet mellom avtalepartene bør utvides til å omfatte rådsvedtak 2000/819/EF av 20. desember 2000 om et flerårig program til fremme av foretak og entreprenørskap, særlig for små og mellomstore bedrifter (SMB) (2001-2005) ²⁾
3. Det er en forutsetning for EFTA-statenes deltakelse i programmet at det blir gjennomført endringer i vedtektene til Det europeiske investeringsfond, slik at fondet kan investere i EFTA-statene.
4. Avtalens protokoll 31 bør derfor endres for å gjøre et slikt utvidet samarbeid mulig fra 1. januar 2001 -

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

1.	I avtalens protokoll 31 artikkel 7 skal overskriften lyde:	
	« <i>Foretak, entreprenørskap og små og mellomstore bedrifter</i> »	
2.	I avtalens protokoll 31 artikkel 7 nr. 5 skal nytt strekpunkt lyde:	
	«-	32000 D 0819: Rådsvedtak 2000/819/EF av 20. desember 2000 om et flerårig program til fremme av foretak og entreprenørskap, særlig for små og mellomstore bedrifter (SMB) (2001-2005) (EFT L 333 av 29.12 2000, s. 84).»

Artikkel 2

Denne beslutning trer i kraft dagen etter at EØS-komiteen har mottatt den siste meddelelsen etter avtalens artikkel 103 nr. 1 ³⁾

Den får anvendelse fra 1. januar 2001.

¹⁾ EFT L ...

²⁾ EFT L 333 av 29.12 2000, s. 84.

³⁾ (Forfatningsrettslige krav angitt./ Ingen forfatningsrettslige krav angitt.)

Artikkel 3

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Utferdiget i Brussel, . . . 2001.

For EØS-komiteen	
Formann	
P. Westerlund	
EØS-komiteens sekretærer	
P.K. Mannes	M. Brinkmann

Vedlegg 2

**Rådsvedtak av 20. desember 2000 om et flerårig
program til fremme av foretak og entreprenørskap,
særlig for små og mellomstore bedrifter (SMB)
(2001-2005) (2000/819/EF)**

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 157 nr. 3,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen ⁴⁾

,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet ⁵⁾

,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité ⁶⁾

,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen ⁷⁾

og

ut fra følgende betraktninger:

1. Betydningen av foretak og entreprenørskap for å oppnå Fellesskapets mål og de vanskelighetene bedrifter og bedriftsetablerere står overfor, har vært emne for en rekke meldinger, beslutninger og rapporter, senest kommisjonsmelding av 26. april 2000 om «næringspolitikk i en kunnskapsbasert økonomi». Slik er det blitt fastsatt viktige tiltaksområder på fellesskapsplan.
2. Små og mellomstore bedrifter (SMB) yter et betydelig bidrag med hensyn til konkurranseevne, forskning, nyskaping, ferdigheter og sysselsetting, men står overfor særskilte problemer.
3. Det må treffes tiltak for å overvinne disse vanskelighetene. En rekke programmer, særlig det tredje flerårige program for små og mellomstore bedrifter (SMB) i Den europeiske union (1997-2000), vedtatt ved rådsbeslutning 97/15/EF ⁸⁾, som utløper 31. desember 2000, er det skapt en ramme for slike tiltak.
4. I sin melding til Europaparlamentet, Rådet, Den økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen avla Kommisjonen 29. juni 1999 rapport om den eksterne evalueringen av nevnte program.
5. Det er nødvendig å vedta enda et program for tidsrommet som begynner 1. januar 2001 og å sikre at næringspolitikken gis tilstrekkelige ressurser slik at de næringspolitiske mål kan nås.
6. Rådet godkjente 9. november 1999 en rapport om innlemmelse av bærekraftig utvikling i Den europeiske unions næringspolitikk. Det bør tas hensyn til den bærekraftige utvikling når de tiltak som skal vedtas i henhold til dette program, skal defineres og gjennomføres.
7. Det europeiske råd i Santa Maria da Feira godkjente 20. juni 2000 Den

⁴⁾ EFT C 311 av 31.10 2000, s. 180.

⁵⁾ Uttalelse avgitt 26. oktober 2000 (ennå ikke offentliggjort i EFT).

⁶⁾ Uttalelse avgitt 29. november 2000 (ennå ikke offentliggjort i EFT).

⁷⁾ Uttalelse avgitt 21. september 2000 (ennå ikke offentliggjort i EFT).

⁸⁾ EFT L 6 av 10.1 1997, s. 25.

europaiske erklæring om små bedrifter og krevde at den skulle gjennomføres i sin helhet, særlig som en del av forslagene for det flerårige program for foretak og entreprenørskap. Unionens tiltak til fremme av SMB bør ta hensyn til målene i erklæringen.

8. Lignende tiltak er fremmet innenfor rammen av OECD, særlig med erklæringen om politikk med hensyn til SMB vedtatt av OECDs industriministre i Bologna 15. juni 2000.
9. Rådet framhevet 7. november 2000 behovet for en betydelig bedring av finansieringen av nyskapende bedrifter og en omdirigering av de finansielle instrumenter mot bistand for nyetablering av bedrifter, høyteknologiske bedrifter og svært små foretak.
10. De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre dette vedtak bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen ⁹⁾
11. Dette vedtak utgjør det rettslige grunnlaget for særskilte tilleggstiltak som ikke utgjør en del av annen fellesskapspolitikk, og som ikke kan gjennomføres bedre av medlemsstatene.
12. Ifølge avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), inngått mellom EFTA/EØS-statene, og tilleggsprotokollene til assosieringsavtalene, inngått med statene i Sentral- og Øst-Europa, skal/kan disse statene delta i fellesskapsprogrammer. Kypros, Malta og Tyrkia bør også delta innenfor rammen av assosieringsavtalene inngått med disse statene. Deltaking av andre stater bør vurderes når det er mulig i henhold til avtaler og prosedyrer.
13. Det er i dette vedtak inntatt et finansielt referansebeløp i henhold til punkt 34 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 6. mai 1999 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin og forbedring av budsjettbehandlingen ¹⁰⁾
, for hele programmets varighet, uten at dette berører budsjettmyndighetens myndighet i henhold til traktaten -

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Det vedtas et program for fellesskapspolitikk til fremme av foretak og entreprenørskap, særlig for små og mellomstore bedrifter (SMB), heretter kalt «programmet», for et tidsrom på fem år fra 1. januar 2001.

Artikkel 2

1. Programmet skal ha følgende mål:
 - a) å øke veksten og konkurranseevnen til bedrifter i en kunnskapsbasert og internasjonalisert økonomi,
 - b) å fremme entreprenørskap,
 - c) å forenkle og bedre de administrative og lovgivningsmessige rammer for næringslivet til fremme av forskning, nyskaping og bedriftsetable-

⁹⁾ EFT L 184 av 17.7 1999, s. 23.

¹⁰⁾ EFT L 172 av 18.6 1999, s. 1.

- ring.
- d) å bedre de finansielle rammebetingelser for næringslivet, særlig SMB,
 - e) å gi næringslivet lettere tilgang til Fellesskapets støttetjenester, programmer og nettverk og å bedre samordningen av disse ordningene.
2. Disse målene skal gjennomføres hovedsakelig innen tiltaksområdene beskrevet i vedlegg I.
 3. I kraft av sin beskaffenhet skal programmet dessuten brukes i tilnærmingen av de mål som er fastsatt i Den europeiske erklæring om små bedrifter.

Artikkel 3

1. Kommisjonen skal bistås av forvaltningskomiteen for foretakprogrammet (heretter kalt «komiteen»).
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse.
Tidsrommet fastsatt i artikkel 4 nr. 3 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.
3. Komiteen skal vedta sin forretningsorden.

Artikkel 4

1. De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre programmet, og som gjelder saksområdene nedenfor, skal vedtas i samsvar med den forvaltningsmessige framgangsmåte nevnt i artikkel 3 nr. 2:
 - det årlige arbeidsprogram og tilhørende budsjettbevilgninger,
 - kriteriene og innholdet i anbudsinnbydelser der beløpet overstiger EUR 100 000,
 - resultatindikatorerne til evaluering av de tiltak som er nødvendige for å nå målene i artikkel 2.
2. Komiteen skal dessuten regelmessig underrettes om eventuelle andre spørsmål som vedrører programmet, særlig med hensyn til den årlige gjennomføringsrapporten og evalueringsrapportene nevnt i artikkel 5 nr. 1.

Artikkel 5

1. Kommisjonen skal evaluere gjennomføringen av programmet og skal for Europaparlamentet, Rådet, Den økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen
 - hvert annet år framlegge en evalueringsrapport om den framgang som er gjort, samtidig som det på en samordnet måte tas hensyn til
 - næringspolitikken innenfor Fellesskapets politikk og programmer i sin helhet,
 - gjennomføringen av Den europeiske erklæring om små bedrifter,
 - framlegge en ekstern evalueringsrapport innen utgangen av desember 2004.
2. Formålet med disse rapportene er å undersøke om målene for programmet er nådd. De skal inneholde en nytte- og kostnadsanalyse av de tiltak

som gjennomføres, særlig på grunnlag av resultatindikatorerne nevnt i artikkel 4 nr. 1 tredje ledd.

Artikkel 6

Programmet skal være åpent for deltaking for

- EFTA/EØS-statene i samsvar med vilkårene fastsatt i EØS-avtalen,
- de assosierte stater i Sentral- og Øst-Europa (ASSØE) i samsvar med vilkårene fastsatt i europeiske avtalene, deres tilleggsprotokoller og i de respektive assosieringsråds beslutninger,
- Kypros, på grunnlag av tilleggsbevilgninger etter framgangsmåter som skal avtales med denne staten,
- Malta og Tyrkia, på grunnlag av tilleggsbevilgninger i samsvar med traktatens bestemmelser,
- andre stater, når avtaler og prosedyrer gjør det mulig.

Artikkel 7

1. Det finansielle referansebeløpet for gjennomføringen av programmet skal være EUR 450 millioner.
2. De årlige bevilgningene skal godkjennes av budsjettmyndigheten innenfor rammen av det finansielle overslag.

Artikkel 8

Dette vedtak trer i kraft 1. januar 2001 og skal dekke tidsrommet fram til 31. desember 2005.

Artikkel 9

Dette vedtak er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 20. desember 2000.

For Rådet

J.-C. GAYSSOT

Formann

Vedlegg I

Beskrivelse av tiltaksområdene

Tiltaksområdene skal hovedsakelig være basert på identifisering og utveksling av den beste praksis i samsvar med Best-prosedyren beskrevet i kommisjonsmelding av 26. april 2000, samtidig som det tas hensyn til behovene til SMB, og rettes mot

1. *Økning av veksten og konkurranseevnen til bedrifter i en kunnskapsbasert og internasjonalisert økonomi:*

Programmet skal særlig fremme tiltak som

- øker konkurranseevne og nyskaping,
- legger til rette for fritt varebytte og markedsadgang,
- forbereder bedrifter på å møte globaliseringen og særlig fremmer SMBs deltaking i standardiseringsprosessen og gjennomføringen av

- den,
- tilbyr et tilstrekkelig stort spekter av ferdigheter som oppfyller små bedrifters behov,
 - utvikler bruken av ny informasjons- og kommunikasjonsteknologi,
 - oppmuntrer til nyskapende virksomhet,
 - fremmer integreringen av en bærekraftig utvikling.
2. *Fremming av entreprenørskap:*
Programmet tar særlig sikte på
- bistand ved opprettelse og overdragelse av virksomheter,
 - utvikling av opplæring i entreprenørskap,
 - fremming av forretningskulturen i samfunnet,
 - identifisering og fremming av en særskilt politikk til fordel for SMB.
3. *Forenkling og bedring av næringslivets administrative og lovgivningsmessige rammebetingelser, særlig med sikte på forskning, nyskaping og bedriftsetablering:*
Programmet tar særlig sikte på
- videreutvikling av systemet for å evaluere virkningen på næringslivet av den foreslåtte fellesskapslovgivning,
 - bedre lovgivning og enklere administrative rammebetingelser generelt.
4. *Bedring av de finansielle rammebetingelser for næringslivet, særlig SMB:*
Som svar på konklusjonene fra Det europeiske råds møte i Lisboa 23. og 24. mars 2000 skal programmet særlig fremme
- a) tiltak for å bedre de finansielle rammebetingelser for næringslivet, særlig SMB. Disse tiltakene, som det er angitt gjennomføringsretningslinjer for i vedlegg II, er
- i. *Den europeiske teknologiordnings (ETO) tjeneste for etableringsstøtte, forvaltet av Det europeiske investeringsfond (EIF).*
 - . ETO-tjenesten for etableringsstøtte skal bistå ved etableringen og finansieringen av SMB i oppstartingsfasen
 - ved å investere i relevante og spesialiserte risikokapitalfond, særlig startkapitalfond, mindre fond, regionale fond og fond rettet inn mot bestemte sektorer eller teknologier, eller risikokapitalfond som finansierer utnyttelse av FoU-resultater, for eksempel fond som er knyttet til forskningssentre og forskningsparker, som så yter risikokapital til SMB. Denne ordningen vil på tidligere ledd forsterke den ETO-tjeneste som ble opprettet ved Den europeiske investeringsbank (EIB) i samarbeid med EIF ved å vedta en investeringspolitikk med en høyere risikoprofil, både for formidlerfond og for disse fondenes investeringspolitikk.
EIF skal velge ut, foreta og forvalte investeringene i risikokapitalfond, eventuelt i samarbeid med nasjonale ordninger. De nærmere vilkår for gjennomføringen av ETO-tjenesten for etableringsstøtte, også overvåking og kontroll, skal fastsettes i en samarbeidsavtale mellom Kommisjonen og EIF som tar hensyn til retningslinjene i vedlegg II.
 - ved å bistå ved etableringen og utviklingen av bedriftsinkubatorer og tilknyttede oppfølgingsprogrammer («mentoring

schemes»).

ii. *Garantiordningen for SMB, forvaltet av EIF*

- I garantiordningen for SMB skal det stilles motgarantier eller eventuelt medgaranti for medlemsstatenes garantiordninger samt direkte garantier for EIB eller enhver annen relevant finansformidler, mens tapene fra nevnte garantier dekkes av Den europeiske unions alminnelige budsjett.
- Dette vil gjøre det mulig å avhjelpe markedssvikt på følgende områder:
 - lån til SMB med vekstmuligheter, for å redusere de særskilte finansieringsvanskelighetene de står overfor på grunn av den store risiko de utgjør (for eksempel små og nyetablerte selskaper),
 - mikrokreditt, for å oppmuntre finansinstitusjoner til å spille en større rolle på det området ved å tilby lån av lavere beløp som innebærer forholdsmessig høyere behandlingskostnader per enhet for låntakere med utilstrekkelig garanti,
 - investeringer av egenkapital i SMB med vekstmuligheter, også investeringer fra lokale eller regionale fond som yter startkapital og/eller kapital i oppstartfasen, for å redusere de særskilte vanskelighetene som SMB står overfor på grunn av den svake finansielle struktur de har,
 - små bedrifters evne til å utnytte de nye mulighetene som er oppstått ved Internett og e-handel - garanterte lån kunne/kan dekke IT-utstyr, programvare og opplæring til hjelp i moderniseringen av slike foretak på disse områdene og gjøre dem mer konkurransedyktige.

I tillegg til garantier og motgarantier ville/vil tilleggshjelp til finansformidlere være en mulighet, særlig med hensyn til mikrokreditt. Slik hjelp skal delvis dekke de høye administrasjonskostnadene knyttet til slik virksomhet.

Budsjettbevilgningen skal dekke alle ordningens kostnader, også EIFs garantitap og andre berettigede kostnader eller utgifter ved ordningen. Det vil bli satt et tak på kostnadene ved ordningen for Den europeiske unions alminnelige budsjett slik at de under ingen omstendigheter overskrider budsjettbevilgningen til EIF i henhold til denne ordningen, det skal ikke være betingede forpliktelser på budsjettet.

De nærmere vilkår for gjennomføringen av garantiordningen for SMB, også overvåking og kontroll, skal fastsettes i en samarbeidsavtale mellom Kommisjonen og EIF som tar hensyn til retningslinjene i vedlegg II.

iii. *Startkapitaltiltaket, forvaltet av EIF*

- Startkapitaltiltaket har som formål å stimulere tilførselen av kapital til opprettelsen av nye nyskapende bedrifter med vekstmuligheter og muligheter til å skape arbeidsplasser, også bedrifter innenfor tradisjonell økonomi, gjennom støtte til startkapitalfond, inkubatorer eller lignende organisasjoner der EIF deltar - enten med egne ressurser eller i kraft av sin myndighet - helt fra virksomhetens tidlige fase.

iv. *Joint European Venture*

- Programmet har som formål å bruke de forpliktelser som er inngått inntil 31. desember 2000 til gagn for foretak som planlegger å inngå et tverrnasjonalt partnerskap. Det høyeste tillatte bidrag per prosjekt er EUR 100 000.
- Disse finansielle tiltak kan eventuelt tilpasses i lys av framtidige beslutninger Rådet treffer. Disse finansieringsordningene vil måtte gjennomføres i nært samarbeid med medlemsstatene.

- b) bruken av euro i næringslivet,
- c) tiltak for å fremme nærhetsfinansiering, og særlig til utvikling av nettverk av «business angels»,
- d) utviklingen av et nettverk på fellesskapsplan for startkapitalfond og forvalterne av dem og stimulering av utvekslingen av beste praksis og opplæring,
- e) arrangering av rundebordskonferanser for representanter for banker og SMB.

5. *Forenkling av tilgangen til Fellesskapets støttetjenester, programmer og nettverk og bedring av samordningen av disse ordningene:*

Programmet skal særlig utvikle tiltak med sikte på

- å lette tilgangen for bedrifter til fellesskapsprogrammene og sikre bedre samordning, særlig med det femte rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon,
- å bedre virkemåten til, samarbeidet mellom og samordningen av Fellesskapets nettverk, særlig Euro Info Centres og Euro Info Correspondence Centres. Når denne virksomheten gjennomføres, kan Kommissjonen gjøre nytte av organisasjoner for faglig bistand eller sakkynndige, som kan finansieres innenfor programmets generelle finansielle ramme,
- å fremme tilretteleggingen av forretningssamarbeidsarrangementer for europartnerskap,
- bruk av rapporten «Det europeiske senter for observasjon av SMB».

Vedlegg II

Fellesskapets finansielle instrumenter

I.	<i>Retningslinjer for gjennomføringen av ETO-tjenesten for etableringsstøtte</i>	
	A.	Innledning
		ETO-tjenesten for etableringsstøtte skal ivaretas av EIF på forvaltningsbasis.
	B.	Formidlere
		Med hensyn til investering av risikokapital skal formidlerne velges ut etter beste markedspraksis på en rettferdig og oversiktlig måte for å unngå enhver konkurransevridning og samtidig som det tas hensyn til målet om å samarbeide med et bredt spekter av spesialiserte fond.

		Med hensyn til gjennomføringen av tilleggstiltak for å fremme forretningsinkubatorer, skal EIF nyttiggjøre seg medlemsstatenes erfaring på det området.
	C.	Maksimumsinvestering
		Den samlede maksimumsinvestering i et risikokapitalfond skal være 25 % av fondets samlede egenkapital eller høyst 50 % i visse særlige tilfeller som for eksempel nye fond som vil kunne være en kraftig pådriver i utviklingen av markedet for risikokapital for en gitt teknologi eller i en særskilt region. Intet bidrag i et bestemt risikokapitalfond skal overstige EUR 10 millioner, unntatt i særlige og nøye begrunnede tilfeller, og et bidrag skal aldri overstige EUR 15 millioner. Fond som opptrer som formidlere skal rette seg etter markedspraksisen når det gjelder diversifisering av sin portefølje.
	D.	Likestilte investeringer
		Investeringer som foretas av ETO-tjenesten for etableringsstøtte, skal likestilles med øvrige investeringer som foretas i form av egenkapital. Unntak fra denne regelen er underlagt uttalelse fra komiteen nevnt i artikkel 3.
	E.	Varighet
		ETO-tjenesten for etableringsstøtte er utformet som en langsiktig ordning der det investeres i risikokapitalfond for fem til tolv år. I alle tilfeller skal ingen investering vare lenger enn 16 år fra det tidspunkt da samarbeidsavtalen mellom Kommisjonen og EIF nevnt i vedlegg I ble undertegnet.
	F.	Realisering av investeringer
		For di investeringene som skal foretas innenfor rammen av ETO-tjenesten for etableringsstøtte i hovedsak vil gå til ikke-børsnoterte, ikke-likvide enheter, vil realiseringen bli basert på utdeling av inntektene som formidlerne mottar for salget av sine investeringer i SMB.
	G.	Reinvestering av inntekter fra realiserte investeringer
		Inntekter fra tilbakebetalinger fra fondene til EIF kan reinvesteres i løpet av de første fire årene etter 20. desember 2000. Dette tidsrommet kan forlenges med inntil tre år, forutsatt at det er foretatt en tilfredsstillende evaluering av ordningen 48 måneder etter 20. desember 2000.
	H.	Forvaltningskonto
		Det skal opprettes en særlig forvaltningskonto innen EIF for budsjettmidlene som er fastsatt for ordningen. Denne kontoen skal være rentebærende, og rentene legges til nevnte midler. Investeringer som foretas av EIF innenfor rammen av ETO-tjenesten for etableringsstøtte, og administrasjonskostnader og andre berettigede utgifter belastes forvaltningskontoen, mens inntekter fra realiserte investeringer godskrives kontoen. Ved slutten av det fjerde året etter 20. desember 2000 eller, dersom reinvesteringstidsrommet forlenges, ved utløpet av det forlengede reinvesteringstidsrommet, tilbakeføres en eventuell saldo på forvaltningskontoen til Den europeiske unions alminnelige budsjett, med unntak av midler som er avsatt men ennå ikke utnyttet/investert, samt de beløp som er nødvendige for å dekke berettigede kostnader og utgifter som for eksempel EIFs administrasjonskostnader.
	I.	Revisjonsretten
		Det skal fastsettes egnede bestemmelser for at Revisjonsretten skal kunne utføre sine oppgaver og kontrollere at midlene blir brukt på riktig måte.
II.	Retningslinjer for gjennomføringen av garantiordningen for SMB	
	A.	Innledning
		Garantiordningen for SMB skal ivaretas av EIF på forvaltningsbasis.
	B.	Formidlere

		Formidlerne er garantiordningene i medlemsstatene, innenfor offentlig eller privat sektor, herunder gjensidige garantiordninger, EIB og enhver annen relevant finansinstitusjon. Disse formidlerne skal velges ut på en rettferdig og oversiktlig måte etter beste markedspraksis og samtidig som det tas hensyn til
	a)	den forutsigbare virkningen på omfanget av finansiering (lån, investeringer) som stilles til rådighet for SMB og/eller
	b)	virkningene for SMBs tilgang til finansiering og/eller
	c)	virkningen på risikoen som vedkommende formidler påtar seg ved å finansiere SMB.
	C.	Regler for innvilging av lån
		De finansielle kriteriene for når det kan gis finansiering med garanti innenfor rammen av garantiordningen for SMB, skal avgjøres individuelt for hver formidler på grunnlag av dennes virksomhet. Disse reglene skal gjenspeile markedsforholdene og markedspraksisen i det aktuelle området.
		Garantier og motgarantier skal først og fremst stilles i forbindelse med finansiering til SMB med inntil 100 lønnstakere (med prioritet til SMB med inntil 50 lønnstakere for bestemt virksomhet for å fremme små bedrifters bruk av Internett og e-handel). Det skal legges særlig vekt på finansiering av oppkjøp av immaterielle aktiva.
	D.	EIF-garantier
		EIF skal stille garantier for individuell finansiering innenfor en bestemt portefølje av transaksjoner. EIF-garantier skal dekke en del av risikoen i den underliggende finansieringsporteføljen som finansformidleren tar.
	E.	Høyeste tillatte dekning
		EIFs forpliktelse til å påta seg en del av formidlerens tap i forbindelse med finansiering det er garantert for, består inntil de samlede utbetalinger for å dekke tapene på en gitt finansieringsportefølje, eventuelt minus det samlede beløpet som er inndrevet etter at tapet ble påvist, samt andre inntekter, når et forhåndsavtalt beløp, deretter bortfaller EIFs garanti automatisk.
	F.	Likestilling av EIF og formidlere
		Garantier som stilles av EIF skal vanligvis likestilles med garantier og eventuelt finansiering som ytes av formidleren.
	G.	Forvaltningskonto
		Det skal opprettes en forvaltningskonto hos EIF for innbetaling av budsjettmidlene fastsatt for ordningen. Denne kontoen skal være rentebærende, og rentene skal legges til nevnte midler.
	H.	EIFs rett til å trekke tilbake midler fra forvaltningskontoen
		EIF har myndighet til å belaste forvaltningskontoen for å oppfylle sine forpliktelser innenfor garantiordningen, opptil den fastsatte maksimumsdekningen og, etter avtale med Kommisjonen, for å dekke enhver annen berettiget kostnad, for eksempel sine administrasjonskostnader, enkelte rettslige kostnader samt kostnader knyttet til informasjon om ordningen.
	I.	Innbetaling til forvaltningskontoen av inndrevne beløp og annen inntekt
		Ethvert beløp som inndrives etter at det er påvist tap på utlån som har ført til bruk av garantiordningen, samt annen inntekt, skal innbetales til forvaltningskontoen.
	J.	Ordningens varighet
		Det forventes at garantier til SMB vil ha en varighet på inntil ti år. Ethvert restbeløp som gjenstår på konto etter at de siste garantiene har utløpt, skal tilbakeføres til Den europeiske unions alminnelige budsjett.
	K.	Revisjonsretten
		Det skal fastsettes egnede bestemmelser for at Revisjonsretten skal kunne utføre sine oppgaver og kontrollere at midlene blir brukt på riktig måte.

III.	<i>Retningslinjer for gjennomføringen av startkapitaltiltaket</i>	
	A.	Innledning
		Startkapitaltiltaket skal ivaretas av EIF.
	B.	Revisjonsretten
		Det skal fastsettes egnede bestemmelser for at Revisjonsretten skal kunne utføre sine oppgaver og kontrollere at midlene blir brukt på riktig måte.
IV.	<i>Joint European Venture</i>	
	Erfaringen tilsier at denne ordningen må forenkles for å gjøre det mulig for finansformidlere og Kommisjonens kontorer raskt å behandle forespørsler fra SMB om finansielle bidrag og sikre at Fellesskapets midler brukes på riktig måte. Kommisjonen utreder for øyeblikket dessuten muligheten for å tilpasse kriteriene for innvilgning av lån slik at behovene til SMB kan oppfylles mer effektivt med hensyn til investeringer på tvers av landegrensene, særlig i stater som har søkt om medlemskap.	
